

A RENDŐRSÉG 2005. ÉVI PÉNZ- ÉS HUMÁNGAZDÁLKODÁSA

Pénzügyi helyzet, gazdálkodás

A rendőrség 2005. évi gazdálkodását azok a reformtörekvések jellemezték, amelyeket a hatékonyabb, célszerűbb működtetés érdekében kezdeményezett. Szakítva a korábbi évek költségvetés-tervezés statikus elveivel, normatív elosztást dolgoztak ki a gazdasági szakemberek. Ez a tervezés olyan bázis szemlélettel kialakított elv, amellyel a források hatékonyabb, egyenletesebb szétosztását lehetett biztosítani. Nagyon fontos hangsúlyozni, hogy ez az előirányzatok igazságosabb elosztását is eredményezte. A dologi kiadások ilyen tervezése már a 2005. évi költségvetésben elfogadásra került.

FIGYELEMBE VÉVE az elmúlt év tapasztalatait, a megyék gazdálkodását tovább pontosították, finomították annak érdekében, hogy a finanszírozásnál meglévő különbségek a minimálisra csökkenjenek.

A RENDŐRSÉG GAZDÁLKODÁSA

A 2006. évi személyi juttatások előirányzata is normatív alapú elvek alapján készült. Hatása egyértelműen lemérhető abban, hogy a 2005. évi tartozásállomány – a fennálló nagyon nehéz gazdasági körülmények ellenére – a minimum szintre sikerült csökkenteni. Mindezek mellett a rendőri szervek rendkívül fegyelmezett gazdálkodást folytattak. Már az év elején szigorú létszám- és bér-gazdálkodási elveket alakítottak ki, a korábbi évekhez viszonyítva kemény korlátozásokat tartalmazó takarékosági intézkedéseket határoztak meg. Összel már a 2006. évi költségvetési keretszámok ismeretében újabb megszorításokat tartalmazó feladattervet adtak ki. A normásítás és a következetes gazdálkodás eredményeként a rendőrség a tavalyi évet – a tárgyévi költségvetés 0,37 százalékat kitevő – 636 millió forint átütemezett tartozással zárta. Figyelemre méltó, hogy minősített adósság nem keletkezett, kincstári biztost egyik rendőri szervhez sem kellett

kirendelni. Ugyanakkor a tartozásállomány kialakulását kedvezőtlenül befolyásolták a gazdasági folyamatok, az előre nem prognosztizálható feladatok is. A rendkívüli események, kormányzati intézkedések, jogszabályból adódó feladatok, az általános árszintemelkedést meghaladó energia- és üzemanyagárak, valamint az utóbbiból eredő egyéb többletköltségek fedezetét a rendelkezésre álló előirányzatból még takarékosági és szigorító intézkedések alkalmazásával sem lehetett az év során teljes körűen biztosítani.

A költségvetési feltételeket tekintve a rendőrségnek – az államháztartási hiány csökkentése érdekében – reálérté-ken egyre szűkebb költségvetési kondíciók mellett kellett biztosítania az alapfeladatok megfelelő szintű ellátását. A kiadási főösszeg, összehasonlítva a korábbi években jóváhagyott összegekkel 42,8 százalékkal növekedett, amely elsősorban a kormányzat bérpolitikai intézkedéseinek eredménye. A kedvezőtlen költségvetési folyamatok leginkább a dologi kiadásokat, az intézményi beruházásokat, valamint a felújítás kiemelt előirányzatokat sújtották, de csökkent a lakástámogatásra fordítható keret mértéke és a központi beruházásokra is kevesebb költségvetési forrás került biztosításra. A 2005-ös

költségvetési évet 411,6 millió forint TB alapokkal szemben átütemezett, 2004. évben felhalmozódott tartozás terhelte. Visszafizetését az érintett alcímek a megállapodásokban foglaltak szerint teljesítették. Az év során meghozott kormányzati intézkedések előírták a tartalék előirányzat képzési és előirányzat-maradványképzési kötelezettséget (összesen közel 4,7 Mrd Ft), amely a rendőrség valamennyi költségvetési szervét kedvezőtlenül érintette, tovább csökkentve a felhasználható előirányzatok nagyságát. A működési feltételek javítását célozták a Kormány és a fejezet intézkedései, a 2005. december 31-ig végrehajtott előirányzat módosítás következtében 1388,4 millió forinttal nőtt a támogatás összege, december közepéig 995,4 millió forint további póttámogatást kapott a testület. A költségvetés helyzetén azonban a támogatás számottevően nem javított.

Egyes rendőri szervek már az év elején lefolytatott költségvetési tervtárgyalásokon jelezték a tárgyév során várható likviditási és ellátási problémáikat. Az eleve szűkös forrásokon túl tovább nehezítették a gazdálkodást a többletkiadást előíró rendelkezések: az egyes kifizetéseket elrendelő belügyminiszteri utasítás, a 2004. évre járó külön juttatás 1/12-ed része, a 2004. évben meg nem váltott túlszolgálat 2005. évben történő pénzügyi ellentételezése. A költségvetési törvényben előírt bevételi előirányzat – elsősorban a saját hatáskörben végrehajtott többletbevétel következményeként – év végéig 105,6 százalékkal növekedett. Jelentős, cím szintű túlteljesítés történt, de az egyes alcímek között lényeges eltérések mutatkoznak. A személyi juttatások 2005. évi eredeti előirányzata a számfejtési létszámnak megfelelő állomány járandóságaira biztosított fedezetet.

A rendőrség 2005. évi illetményfejlesztésével a hivatásos és köztiisztviselői állomány esetében 6,06 százalékos az emelkedés, a közalkalmazotti bérfelállítás éves átlagos mértéke mintegy 8,4 százalék volt. A személyi állomány részére tavaly a következő járandóságokat biztosították:

A legmagasabb adómentes mértékkel azonos összegű, azaz 4000 Ft/fő/hó étkezési hozzájárulás és az áttalálásból adódó többletköltségek megtérítésére 2000 Ft/fő/év.

A ruházati költségterítés: hivatásos állományúaknál 87500 Ft/fő, köztiisztviselőknél 70000 Ft/fő, közalkalmazottaknál: 45000 Ft/fő.

Utóbbiak részére 2500 Ft-os, a teljes állomány részére 4000 Ft-os ajándékutalvány.

Az érintett, teljes állomány részre 10500 Ft/gyermek összegű iskolakezdési támogatás.

A teljes személyi állomány önkéntes magán-nyugdíjpénztári tagsággal rendelkező részének befizetéseire 1000 Ft/fő/hó összegű támogatás.

A saját gépjárművel történő munkába járás esetén járó költségterítés mértéke – a korábbi 3 Ft/km mértékről – 9 Ft/km mértékre emelkedett 2005. július 1-jétől.

A hivatásos állományt érintően kifizetésre került a „13. havi illetmény” 1/12-ed része, a 2005. évi egy havi különjuttatás, a 2004. évben teljesített, megváltásra nem került túlszolgálat pénzügyi ellentételezése.

A bérpolitikai intézkedések és egyéb járandóságok kifizetése, bár nem kimagasló mértékben, de az előző évekhez viszonyítva összességében javították az állomány anyagi helyzetét. Az állomány megtartása érdekében a rendőrség vezetése megtette az első lépéseket a rendőrök lakáshelyzetének megoldására. A Belügyminisztériummal közösen olyan koncepciót dolgoztak, amely elsődlegesen a Budapesten szolgálatot teljesítő kollégák lakásproblémájának megoldására irányul. A megfelelő konstrukció megvalósulása jelentős mértékben elősegítené a nem budapesti állomány letelepedését, ami a képzett rendőri állománynak a BRFK-ról történő elvándorlását már rövid távon is csökkenthetné.

A korábban említett reformtörekvések másik irányát – a Belügyminisztérium elgondolásaival összhangban – az üzemgazdasági szemléletű gazdaságirányítás, illetve az üzemgazdasági módszerek alkalmazásának vizsgálata

jelentette. A megyei gazdasági igazgatók bevonásával munkacsoportok alakultak erre a feladatra. A komoly és megalapozott előkészítő munka eredményeként a Budapesti Corvinus Egyetem elkészítette a témához kapcsolódó tanulmányt. A hasznosításra vonatkozó, a további lépéseket kijelölő munka folytatása meghatározó lesz a gazdálkodás terén. A hatékonyabb, takarékosabb gazdálkodás feltételeinek vizsgálata felvetette a regionális gazdálkodás bevezetését. A pénzügyi-gazdasági szakemberek jelenleg is dolgoznak a lehetőségek kutatásában, a megvalósítás kidolgozásán.

ANYAGI-TECHNIKAI GAZDÁLKODÁS

A 2005. év saját beszerzései közül kiemelkedő a kormányzati támogatással megvalósuló gépjármű bérlet, és az informatikai rendszer korszerűsítésének megindítása. A közterületi munka támogatására, a bűnüldöző tevékenység feltételeinek és hatékonyságának javítására szolgáló, jelenleg meglévő informatikai eszközök 70 százaléka elavult. Kormányzati támogatásból az első ütemben mintegy 2 Mrd Ft értékben kerülnek beszerzésre informatikai eszközök. A közbeszerzési eljárás lebonyolítása folyamatban van, a végrehajtásra 2006. évben kerül sor. A prog-

ram keretében 2008-ig összesen 4 Mrd Ft összegű informatikai fejlesztés valósulhat meg. A gépjármű park korszerűsítési programja megkezdődött. Központi közbeszerzés keretében 3 ezer gépjármű bérletére és a kapcsolódó flottakezelési szolgáltatásra vonatkozó közbeszerzési eljárás eredményes lefolytatásában vett részt a rendőrség. Ezer gépjármű elosztása, átadása a szervek részére már megtörtént. A további 1000-1000 gépjármű bérletére a 2006., 2007. évi költségvetés keretei között lehet kötelezettséget vállalni. A rendkívül kedvező bérleti konstrukció lehetővé tette további gépjárművek beszerzését. Kiemelkedő fejlesztés valósult meg a Körözési Rendszer, az Országos Lőfegyver-nyilvántartás, a bűnügyi ügyfeldolgozó és közbiztonsági rendszer (Robotzsaru-2000), a Közlekedési Baleseti Statisztikai Rendszer, valamint a rendőrségi és intézményi internetes portál területein.

A 2006. évi költségvetés bevételi előirányzatát 4,5 Mrd Ft értékben ingatlanok értékesítéséből tervezi teljesíteni a rendőrség. Áttekintésre került a rendőri szervek vagyongazdálkodásában lévő egyes ingatlanok rendőrszakmai szempontból való kihasználtsága, az értékesítés lehetőségei.

Az alapfeladatok ellátását nagymértékben segítették az adományok, mintegy 890 M Ft értékben. A terület számítástechnikai, járműtechnikai és egyéb anyagokat (kb. 240 M Ft), valamint pénzeszközt (650 M Ft) kapott. A lehetőségekhez képest a rendőrség is nyújtott támogatást. Az Országos Polgárőr Szövetség részére folyamatosan átadásra kerülnek a rendőrség használatából kivont gépjárművek (102 db). A REBISZ Autópálya Rendőrség bővítését előirányzat átadásával, technikai felszerelése és eszközei beszerzését mintegy 81 M Ft értékben támogattuk.

A rendőri állomány egyéni védőeszközzel történő ellátásában forrásigény nélküli jelentős előrelépést jelent, hogy a kormány megkezdte az állami tartalékban lévő vegyvédelmi készletek átadását – többek között – a rendőrség részére.

A 2006. évben megvalósuló átadással a teljes rendőri állomány a vegyi, ipari katasztrófák következtében szennyezetté váló területeken is teljes értékű közbiztonsági, közrendvédelmi feladatokat tud ellátni, ehhez rendelkezésre fognak állni a személyi vegyvédelmi eszközök.

A ruházati korszerűsítési program részeként – összhangban a jogszabályokkal – befejeződött az új típusú láthatósági mellények mintadarabjainak kifejlesztése.

A 2005. év végén megkezdődött ezek csapatpróbája. A 2006. évben bevezetésre kerülő új típusú láthatósági mellény korszerűbb, nagyobb láthatóságot biztosító alapanyagokból készül, emellett – kialakításának színösszetételének és feliratainak köszönhetően – lehetővé teszi a rendőri állomány egyértelmű megkülönböztetését a közterületen láthatósági mellényt viselő egyéb szervek és cégek dolgozóitól. További ruházati fejlesztések eredményeként a tárgyévben elkészültek az új típusú tányérsapkák mintadarabjai (a baseball sapka kiváltása érdekében), a láthatóságot is biztosító, szélsőséges időjárási viszonyok között is védelmet nyújtó új típusú szolgálati télikabát első változatai, rendszeresítésre került a teljes állomány részére a régi 65M gyakorló ruházat helyett a bevetési ruházat, illetve megkezdődött a női állomány részére a szolgálati ruhafejlesztés.

A Balatoni Vízügyi Rendészeti Kapitányság átvett a VPOP-tól egy darab fémtestű járőrhajót. A hajó segítségével lehetővé vált a hajózási szezonban a mentési feladatok végrehajtása, bármilyen időjárási viszonyok között.

A teljes Balaton „lefedése” érdekében még 2005. évben megkezdődött egy másik, hasonló paraméterekkel rendelkező járőrhajó átvétele.

JOGI TEVÉKENYSÉG

A rendőrség jogi tevékenysége során ellenőrzéseket végzett az adat- és titokvédelmi szakterületen. A javuló jogalkalmazási gyakorlat ellenére még mindig sikerült feltárni az adminisztratív biztonság területén visszatérő hiányosságokat, ezért ez nagyobb hangsúllyal szerepelt a szakirányítás keretében végzett vizsgálatoknál. Kiemelést érdemel az adatvédelmi biztossal fennálló kapcsolat. Személyes megbeszélése is sor került, és számos kompromisszumos javaslat született a rendőrségi adatkezelések törvényi szabályozásával kapcsolatban.

A koordinációs munkában az ügyiraforgalom jelentősen nőtt. Rendkívül rövid határidővel, több mint 1600 külső joganyagot véleményeztek a szakterület képviselői.

Több alkalommal jelezték az ezen a területen fellépő zavarokat, ennek következtében az utóbbi időben érzékelhető javulás tapasztalható. Normaalkotási feladataik közül kiemelkedő az 1995. január 1-jét megelőzően kiadott belső normák hatályon kívül helyezése (több mint 70 belső norma). Több hónapos előkészítést követően az erről szóló utasítás kiadását az általános deregulációs szempontokon túl az is indokolta, hogy a rendőrség szervezetére, feladatrendszerére, személyi állományára vonatkozó alapvető jogszabályok 1994-ben vagy azt követően léptek hatályba.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának általános helyettese 2004 márciusa és májusa közötti időszakban hivatalból vizsgálatot folytatott a rendőrök élet- és munkakörülményeivel kapcsolatban. A helyszíni vizsgálatokhoz az ombudsman-helyettes 12 szervezeti egységet választott ki, majd 2004 decemberében elkészítette jelentését.

Ebben valamennyi vizsgált szervezeti egységet elmarasztalta egyes alkotmányos jogok – legtöbbször a lehető legmagasabb szintű testi- és lelki egészséghez, valamint az egészséges környezethez való jog – sérelme vagy közvetlen veszélyeztetettsége miatt. Az egyes problémák típusait tekintve általánosságban megállapítható, hogy azok egyfelől nagy részben a pénzügyi lehetőségek hiányára, a költségvetési források szűkösségére, másfelől pedig a helytelen – a jog szellemével ellentétes – jogalkalmazásra vezethetők vissza. A jelzett problémák megoldására a tavalyi év elején feladatterv készült, melynek jelentős részét már végrehajtották.

A jogalkotás során sokszor a nem egyértelmű, pontatlan, nehezen értelmezhető jogszabályok kihirdetése oda vezet, hogy egyre többen kezdeményeznek – elsősorban munkaügyi – jogvitát a rendőrséggel szemben. Egyre gyakoribb probléma, hogy a bizonytalan jogszabályi környezet miatt a bíróságok ítélezési gyakorlata is eltérő. Számos szolgálati panasz és peres eljárás keletkezett a különjuttatás tárgyában kialakult jogalkotási bizonytalan-

ság miatt. A rendőrség működése szempontjából jelentős nehézséget okozott a különjuttatással kapcsolatos jogi szabályozási problémák miatti panaszügyek kezelése. 2005. évben országosan e tárgykörben 7523 fő nyújtott be szolgálati panaszt, melyből az első fokú bíróságoknál 1041 kereset keletkezett. Az eljárás során meghozott bírósági ítéletek több esetben egymásnak ellentmondóak voltak, ezért ezen ügyekben jogegységi eljárás kezdeményezésére is sor került.

NEMZETKÖZI TÁMOGATÁSOK ÉS PÁLYÁZATOK HELYZETE

2005-ben a nemzetközi támogatások és pályázatok szervezése, feladatainak végrehajtása intenzív szakaszba ért. Az előkészítő munka a zavaró körülmények ellenére kedvezően alakult, a rendőrség számára érzékelhető fejlesztések több mint 9 Mrd Ft értékben fognak megvalósulni, ebből tavaly 1,2 Mrd Ft értékű történt meg.

A Phare COP 2003. támogatások keretében a kedvezményezett szervezetek 2006 márciusáig kapták meg az igényelt technikai felszerelést (majdnem 526 millió Ft). A fogda beruházások összértéke 390 millió Ft. A Schengen Alap terhére tervezett összességében 7,58 Mrd Ft-os fejlesztések első üteme a végrehajtás szakaszába ért. Az eszközök egy részét 2005. december 9-én megkapták az érintett rendőri szervezetek. A nemzetközi támogatások jelenleg összegezhető tapasztalatai azt mutatják, hogy a 2005. évi kidolgozás és az EU szakértői jóváhagyás, valamint a tényleges realizálás között hosszú idő telik el. A külső forrásokból finanszírozott képzések körében közel 456 millió Ft felhasználásával 1824 fő részesült megfelelő szakfelkészítésben.

Stratégiai szempontból a magyar rendőrségnek is szükségesszerű volt bekapcsolódnia a Nemzeti Fejlesztési Terv II. programba. A rendőrségi tevékenység beindítása, felügyelete, irányítása rendkívül szakszerűen, körültekintően történik. A programmal a távlati fejlesztések előnyösen javíthatóak lesznek. Ez a munkafolyamat nem zárult le,

továbbvitele a 2006. év egyik kiemelt tennivalóját képezi. A tartalmi kidolgozás mellett ugyanakkor a kezdettől meglevő probléma, hogy a finanszírozás módja és lehetőségei körül sok a bizonytalanság. Nem tisztázott, hogy a rendőrség hogyan részesülhet a strukturális és kohéziós alapok terhére megvalósuló korszerűsítésekből. A terv komplex programja alapján került kimunkálásra a rendőrség 2006-2010. időszakra szóló fejlesztési koncepciója. A dokumentum véglegesítését akadályozza, hogy alapvető közigazgatási, szervezeti és finanszírozási döntések késnek (pl.: regionalizáció, rendőrség-határőrség integrációja, egyes rendőri szervezetek további sorsa, stb.). Párhuzamosan megkezdődött a rendőrségi stratégia kidolgozása is, amelyet megelőzött a rendvédelmi stratégia megalkotása. A tervezésben a BM megbízása alapján a határőrséggel együttműködve vett részt a testület.

MINŐSÉGFEJLESZTÉS ÉS INNOVÁCIÓ

Szakmai sikerként értékelhető, hogy a rendőrség minőségügyi tevékenysége terén új szemlélet alakult ki. Az Állami Számvevőszék az elmúlt évben vizsgálta ezt a területünket, megállapításai pozitívak voltak. Megalkotásra került a feladatra vonatkozó teljes körű szabályozás, a kidolgozott programok a magasabb színvonalú teljesítést szolgálták. Az innovációs tevékenység területén a feladatok végrehajtásában határozott, annak szervezettebbé tételére irányuló erőfeszítések bontakoztak ki. Ennek részeként készült el az innovációs térkép, kerültek kimunkálásra az irányított minőségfejlesztés elvei és módszertana. Az összekötő hálózat további bővülése, a szakfelkészítést célzó rendszeres tapasztalatcserre jól szolgálta a rendőrség közvetlen szakmai érdekeit segítő folyamatok kibontakozását. Ennek is köszönhetően a testületnél 40 százalékkal nőtt meg az innovációs javaslatok száma.

A KÖLTSÉGVETÉSI ELLENŐRZÉS TAPASZTALATAI

A revíziók során a gazdálkodás folyamataiban az aránytalanságok megszüntetésére, a normákon és a készletképzésen alapuló ellátás megszervezésére, a normatív elosztás érvényesítésére, a költségvetési gazdálkodásban a területi logisztikai központok működési lehetőségeinek kialakítására koncentráltak. Fontos ellenőrzési szempont volt a szervezetkorszerűsítés végrehajtása eredményeként létrejött különleges szakértelmet igénylő feladatokat ellátó szervezetek erősítése. Az év során ó rendszerellenőrzést, valamint 8 szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzést tartottak, ezek összegzett megállapítása szerint az önállóan gazdálkodó költségvetési szervek pénzügyi forráshiánya a működőképesség határait súrolja. Raktári készleteik minimálisak, beszerzéseiket azonnalos felhasználásra fordítják.

A szigorú költségtakarékos gazdálkodás ellenére több megyei, illetve megyei jogállású szerv jelentős adóssághalmományt halmozott fel. Helyszíni és adatszolgáltatáson keresztül végzett ellenőrzések alapján anyagi és pénzügyi visszaélést nem állapítottak meg az ellenőrök. A vizsgált szervek mérlegkészítési és beszámolási kötelezettségeiknek határidőre eleget tettek, a mérlegtételek leltárral történő alátámasztását végrehajtották. A revíziók megállapításai szerint a munkafolyamatokba épített ellenőrzés nem minden esetben töltötte be szerepét, a parancsnoki ellenőrzések helytelenül dokumentáltak, rutinszerűek. A legfőbb hiányosságot a helyi szabályozók kidolgozatlanságában, a létszám- és bér gazdálkodásban, valamint az anyagi erőforrásokkal való gazdálkodás területén állapították meg. A hibák kiküszöbölése érdekében a szervek vezetői határidők és felelősök megjelölésével intézkedési terveket adtak ki, melyeket maradéktalanul végrehajtottak.

Humánerőforrás gazdálkodás

A RENDŐRSÉG HIVATÁSOS ÁLLOMÁNYÁNAK meglévő létszáma 2006. január 1-jén 28636 fő volt. A meglévő hiány 2514 fő, amely a rendszeresített létszám (31150 státusz) 8.1 százalékáa. A hiány kétharmada a tiszthelyettesi állománynál jelentkezik. A hivatásos állomány fogyatéka 2005. év során összesen 1689 fő volt. Az okok között leggyakoribb volt az alkalmatlanság miatt felmentéssel nyugállományba helyezés (538 fő), az átszervezés miatt szolgálati nyugállományba helyezés (249 fő), a közös megegyezéssel szolgálati nyugállományba helyezés (248 fő), illetve a szolgálati viszony megszüntetése közös megegyezéssel (188 fő). A közalkalmazotti létszám 2006. január 1-jén 7917 fő, a többlet 162 fő, a köztisztviselői létszám 415 fő, itt a hiány 280 fő. A közalkalmazotti állomány fogyatéka 2005. év során 693 fő volt, a fogyatéka okok között leggyakoribb volt jogviszony megszüntetése közös megegyezéssel

(177 fő), a felmentés átszervezés miatt (134 fő), valamint az áthelyezés más munkáltatóhoz (114 fő).

A rendőrség 2004-ben megkezdett és 2005. évre áthúzódot szervezeti korszerűsítése is hozzájárult a jelenlegi létszámihiány kialakulásához. Öregségi nyugdíjba a hivatásos állományból mindössze 30 fő, a közalkalmazot ti állományból 80 fő vonult.

SZEMÉLYÜGY, SZERVEZÉS

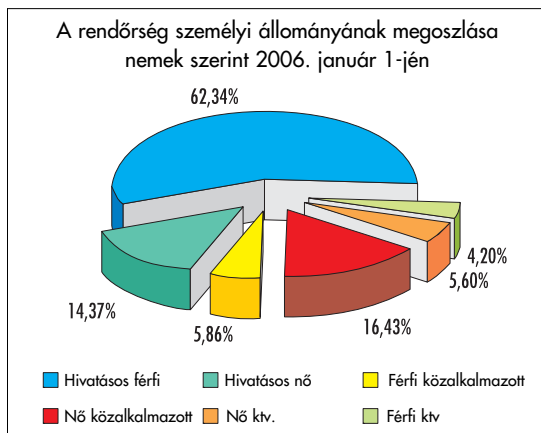
A 2005-ben végrehajtott személyügyi-szervezési feladatok célja a már működő struktúra hatékonyságát növelő új szervezetek létrehozása, továbbá a nemzetközi elvárásoknak megfelelően több rendőri szerv megerősítése volt. Az elveknek megfelelően a humán intézkedések a rendelkezésre álló anyagi erőforrások keretei között végrehajtásra kerültek.

A vezetői utánpótlásra, a funkció betöltés feltételeinek legjobban megfelelő személy kiválaszthatóságának tervszerű biztosítására vezetői adatbank készült. Az adatbázisba az illetékes vezetők által javasolt személyek kerültek rögzítésre.

Az esélyegyenlőségi tevékenység rövid múltra tekint vissza, melyet a területi esélyegyenlőségi referensekkel közösen hajtott végre az ORFK. Célja a különböző jogszabályi alapon (de csak kérelemre) járó kedvezmények igénybevitelének biztosítása minden foglalkoztatott számára. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az állomány körében még nem teljes körűen ismertek a lehetőségek.

OKTATÁS, KÉPZÉS

Az oktatás-képzés stratégiai jelentőségű, különösen az uniós csatlakozás, a kiszélesedő nemzetközi együttműkö-

dés értékeli fel ezt a tevékenységet. Rendőreink idegen nyelvi felkészültsége nem rosszabb a magyar átlagnál, felkészítésük keretében elsősorban a szakmai nyelvi fejlesztés a cél. Ezért a Rendőrtiszti Főiskola 2005-ben 3 (önköltséges), egymásra épülő nyelvi kurzust indított a gyakorló kollégák részére angol, német, francia és orosz nyelvekből.

Több megyei rendőr-főkapitányságon helyben szerveznek nyelvtanfolyamokat, illetve anyagilag támogatják az állomány nyelvtanításon való részvételét. A Francia Intézet többször biztosított nyelvi képzést a magyar rendőrök számára. Évente egy-egy fő vehet részt az Európai Rendőr Akadémia (Cepol) szervezésében szakmai nyelvi továbbképző tanfolyamokon is. Az állomány és a vezetés részéről azonban ezeken felül is lenne még igény alap-, továbbképző- és szinten tartó nyelvtanfolyamok szervezésére. Ennek azonban komoly anyagi vonzatai vannak, amelyet jelenleg csak korlátozottan tudunk biztosítani.

2005. évtől a Csapaki Módszertani és Továbbképző Központ hajtja végre a Rendőrség közrendvédelmi, valamint bűnügyi tiszthelyettesi és zászlósi állománya egy-

séges szakmai alapokon nyugvó, jogszabályban kötelezően előírt periodikus továbbképzéseit, melynek keretében több mint 1500 fő elméleti és gyakorlati képzését hajtották végre mintegy 25 szakterületen.

A szolgálati állatok (kutyák, lovak) betanítására és a velük kapcsolatos ismeretek oktatására, továbbá egyes szakterületek, mint a bűnügyi technikus, a helyszínelő és balesetvizsgálói, az okmányszakértői állomány részére szakmai képzési és továbbképzési feladatokat nemcsak a rendőrségi állomány részére hajtanak végre.

A határőrségtől 155 fő oktatását végezték el, a szír rendőrség kérésére 2005. II. félévében 2 fő nyomkövető-kutya vezető és 6 fő robbanóanyagkereső-kutya vezető képzése történt meg.

A francia rendőrség részére 4 szagazonosító-kutya került betanításra és átadásra.

RENDÉSZETI SZERVEK KIKÉPZŐ KÖZPONTJA

A Rendészeti Szervek Kiképző Központjában (RSZKK) országos módszertani centrumként a szakmai igényeknek megfelelően tervezték és hajtották végre a munkakörök

betöltéséhez szükséges ismeretek oktatását. Szaktanfolyamokat (bevetési, gépjármű-vezetésttechnikai oktatói, futár, fogdaőr, ügyeletes vezetőképző, szolgálati célú kiscépjármű-vezető), valamint a speciális feladatok ellátásához szükséges továbbképzéseket tartottak az oktatók. A központosítási és egységesítési elvek figyelembe vételével 2005. évben először sikerült megvalósítani 432 fő rendőri vezető együttes időszakos pszichológiai, fizikai (erőnléti) és egészségügyi alkalmassági vizsgálatát. Az EU és a BM bűnmegelőzési stratégiájához kapcsolódva megkezdődött a szervezett bűnöző csoportok határon átnyúló tevékenységének megakadályozását, felszámolását célzó gyakorlati képzés szervezése. A családon belüli erőszakkal szembeni fellépés, valamint az életvédelemmel és áldozatvédelemmel kapcsolatos tréningek lebonyolítása is elindult. Az RSZKK speciális taktikai továbbképzésre fogadta a román és a szlovák köztársaságok speciális egységeinek tagjait, valamint a Thai Királyság kiképzői rendőri delegációját. A hivatásos állomány lökészségének fejlesztése komoly hangsúlyt kapott, különösen az európai célpontok ellen végrehajtott terrortámadások óta.

Az éves kiképzések eredményesen zárultak. A magyar rendőrök kiváló képességeit mutatja, hogy a 2005-ben hazánkban megrendezett IV. Rendőri és Katonai Mesterlövész Világkupa – melyen 18 ország 94 speciálisan kiképzett mesterlövésze vett részt – minden löszámát magyar versenyző nyerte. Országos szinten befejeződött a gépjármű-vezetésttechnikai oktatói és vezető-oktatói állomány szakképzése, ezért a területi szerveknél már egységes elvek alapján önállóan folytatható az állomány gépjármű-vezetésttechnikai oktatása. Végrehajtásra került közel 900 fő megkülönböztető jelzést használó szolgálati gépjármű-vezető pszichológiai alkalmassági vizsgálatát is. Az üldözés-követés végrehajtása közben bekövetkezett súlyos balesetek elkerülése érdekében az ehhez kapcsolódó kiképzési és módszertani háttéranyagok elkészültek.

FEGYELMI HELYZET

A rendőrség civil elfogadottsága, a testület arculatának alakulása nagymértékben függ attól, hogy az állományt alkotó egyének milyen normakövető magatartást tanúsítanak magánéletükben, illetve a szolgálat ellátása során. A fegyelmezett, erkölcsös, példamutató életre nevelésben fontos szerep hárul a folyamatos megelőző, nevelő, ellenőrző parancsnoki tevékenységre, ezért megvizsgálták az állományilletékes parancsnokok fegyelemkezelő munkáját, a hatályos rendelkezések, irányelvek egységes értelmezését és alkalmazását. Értékelésre került a vezetők megelőző tevékenységének színvonala is. Az év során a személyügyi szervek elemezték a rendőrség személyi állománya által elkövetett bűncselekmények, szabálysértések, fegyelemsértések országos és szervekintéti alakulását. Elemezték azokat az okokat, körülményeket, amelyek elősegítették, illetve lehetővé tették a rendőri jogsértéseket. A hozott intézkedések eredményeként, a szabálysértések számának szinten tartása mellett az egyéb esetek száma – három éves növekvő tendenciát követően – 11,6 százalékkal csökkent, amely jelentős pozitív változásnak értékelhető úgy, hogy a hivatásos állomány 11,7 százaléka volt érintett valamilyen jogsértésben (ez az arány 2003-ban 12,2 százalék, 2004-ben 12,8 százalék volt). Az év során összesen 3353 jogsértés volt, melyek 69 százaléka (2299 eset) fegyelemsértés, 19 százaléka (645 eset) szabálysértés, és 12 százaléka (405 eset) bűncselekmény, leggyakrabban figyelmetlenség és hanyagság, illetve az utasítás iránti közömbösség következménye volt.

A leggyakoribb fegyelemsértés az utasítás, parancs hanyag teljesítése (42 százalék), illetve a szakszerűtlen intézkedés (14 százalék). A szabálysértések túlnyomó többsége (98 százalék) közlekedési szabálysértés, melyek 78 százaléka közúti baleset okozása. A büntető-eljárások jelentős része katonai bűncselekmény (175 eset, 43 százalék), melyek között leggyakoribb a kötelességszegés szolgálatban (100 eset), illetve a szolgálati feladat alóli kibúvás (41 eset). Hivatali visszaélés miatt

90 esetben, vesztegetés miatt 17 esetben indult büntetőeljárás. A fegyelmi és büntető eljárások következtében fegyelmi fenytés 2923 esetben (ebből figyelmeztetés 1221, feddés 790 és megrovás 435), jogerős ítélet 409 esetben, fegyelmi fenytés, illetve bírósági ítélet során szolgálati viszony megszüntetés összesen 22 esetben lett kiszabva. Hivatásos rendőrrel szemben a bíróságok 13 esetben végrehajtandó szabadságvesztést, 49 esetben felfüggesztett szabadságvesztést szabtak ki. Jogerős felmentő ítéletet 50 esetben hoztak a bíróságok.

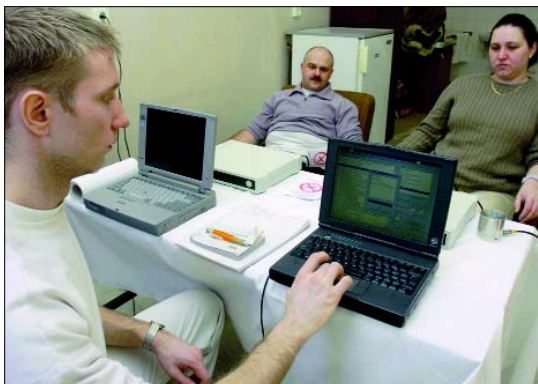
2005. évben 104 lefolytatott etikai eljárás volt, melyek száma csak kismértékű, 3,7 százalékos csökkenést mutat 2004. évhez (108 eljárás) képest.

Az etikai eljárások tárgyának zömét a közlekedési bűncselekmények (kiemelkedően az ittas vezetések) adták. Az etikai eljárás 49 alkalommal állapított meg méltatlanságot, mely a 2004. évekhez képest (41 eset) 19,5 százalékos emelkedést mutat. A fegyelmi helyzet kezelésében komoly hatást válthat ki a Rendőrség Etikai Kódexe, amelynek tervezete szakmai vitára kész. A fegyelemkezelés másik eszköze a rendőrség szervei, illetve alkalmazottai tevékenységével kapcsolatos állampolgári bejelentések kérelmek, panaszok és egyéb beadványok vizsgálása. Az ORFK közvetlen vezetéséhez eljuttatott panaszok száma csökkent, 2005-ben 158 ügy lett vizsgálva.

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS HELYZET

Gyakran hangoztatott, jó értelemben vett jelmondat, hogy az egyik legfőbb érték az ember. Ez a mi értelmezésünkben azt jelenti, hogy legfőbb érték az egészséges emberekből álló személyi állomány, amellyel fokozottan kell törődni. Az alapellátó egészségügyi egységek ezért kiemelt hangsúlyt fektettek a kötelező időszakos munkaköri, egészségi és pszichikai alkalmassági vizsgálatok végrehajtására, valamint ezzel egyidejűleg a megelőzés célzó szűrések elvégzésére.

Ezek eredményeként elmondható, hogy a rendőrség egészségügyi szakszolgálatának ellátási körébe utalt

összes szerv (határőrség, katasztrófavédelmi szervek és tüzoltóságok, a büntetés-végrehajtás intézményei, polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, stb.) személyi állományának egészségi, mentálhigiénés és fogászati állapota a magyar átlagot meghaladó. Az alapellátáson kívül a munkavédelmi és közegészségügyi-járványügyi feladatok végrehajtása, valamint a bűnüldöző szervek bűnügyi orvosi, fogdaorvosi és kriminálpszichológiai támogatása is megtörtént. A megfelelő egészségi állapot, erőnlét fenntartása érdekében biztosított sport- és szabadidős létesítményeket több tízezer rendvédelmi dolgozó és hozzátartozója vette igénybe.

A szociális tevékenységek döntő részét továbbra is a lakás támogatási és az üdülési kérelmek elbírálása jelentette, azonban a lehetőségekhez képest törekedtek a rendőr árvák, valamint a szolgálat során megsérültek segélyezésére is. A személyügyi szervek fontos feladata továbbá a gyermekes családok beiskolázási terheinek csökkentése érdekében az iskolakezdési támogatás biztosítása. Az alkalmazottak üdülési költségeinek csökkentésére megszervezték a rendőrségi dolgozók közel 1500 gyermeke kedvezményes nyaralását, melyet a „Nemzedékek Biztonságáért” Közhasznú Alapítvány támogatott.